

slovenska
DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

"NAD CLOVEKOM IN USTAVO,
NAD NARODOM,
DRUŽBO IN DRŽAVO-
JE BOG"

(Taras Kermauner,
Celovski Zvon, junij 1990)

LETNIK XLII

OKTOBER 1990

Št. 10 NO. 10

NA PRAGU NOVE SLOVENSKE PRELOMNICE

RAZMIŠLJANJE O
29. OKTOBRU
1918 - 1990

Slovenci lahko v dvajsetem stoletju beležimo do zdaj že dve zgodovinski prelomnici, več ali manj ugodni priliki, v katerih bi si lahko, z odločnim narodnim vodstvom, priborili upravičene slovenske zgodovinske ozemeljske zahteve poleg pa tudi mednarodno priznano državno suverenost.

Prvo tako ugodno priliko smo imeli ob koncu prve, drugo pa ob koncu druge svetovne vojne.

Za obe priliki lahko rečemo: ne eno, ne drugo nismo dosegli!

Z vetrinjsko tragedijo pa smo, - po krivdi takratnih slovenskih komunističnih oblastnikov v Sloveniji, uzurpatorjev, ki so po končani vojni, meseca maja 45. leta, s podlo kupčijo s poveljstvom angleške zasedbene vojske v Avstriji, tako rekoč v zameno, po znanem načelu: 'ti meni ono, jaz tebi to', vi nam dajte domobrance, mi pa se umaknemo s Koroške, dosegli predajo slovenske domobranske vojske, za ceno bratske krvi povrhu, - verjetno za vedno izgubili zibelko slovenskega domovja: Koroško.

S tem porazom so nam bili odvzeti vsi tisti pogoji, ki so neobhodno potrebni za vsestransko narodno rast in napredek.

29. oktober iz leta 1918 je v novejši slovenski zgodovini samo še važen mejnik, svarilno znamenje na križpotju, nam vsem v opomin po neprestanem vseslovenskem prizadevanju za doseg osebne in narodne svobode.

Ob koncu dvajsetega stoletja, tako rekoč že na pragu v tretje tisočletje, smo se Slovenci, - tokrat po lastnem, skoraj vseslovenskem uvidevanju, nepopisnem trpljenju, razočaranju, gospodarskem izkoriščanju, pol stoletja trajajoči komunistični diktaturi, in končno z letošnjimi do neke mere svobodnimi volitvami, - ponovno znašli na pragu nove, za naš slovenski narod morda poslednje ugodne prilike, da si končno vendarle izvojujemo tako mero narodne svobode in neodvisnosti, kot jo že uživajo drugi svobodni narodi.

Lep, vzvišen cilj na pragu nove slovenske prelomnice. Strnimo vse naše vrste, napravimo, kljub različnemu osebnemu gledanju, prepričanju, vse, kar zmoremo. To nam veva naša narodna dolžnost!

ČLAN SLOVENSKE VLADE IN PREDSEDNIK SLOVENSKEGA PARLAMENTA NA OBISKU V KANADI

Pregraje, ki so slovenski narod skoraj pol stoletja delile v zdomce, begunce, izdajalce, zamejce in matične Slovence, se končno vendarle podirajo.

Dokaz za to je v novi slovenski vladi posebno ministerstvo za slovenske izseljence po svetu. Obiski slovenskih političnih predstavnikov veliko pripomorejo k zblizanju in sožitju vseh Slovencev.

Vse to nam daje upanje na trdnejšo, srečnejšo in pravičnejšo bodočnost slovenskega naroda.

Na obisku v Kanadi je član nove slovenske vlade, dr. Jože Mencinger, podpredsednik Izvršnega Sveta Republike Slovenije in minister za gospodarstvo in finance.

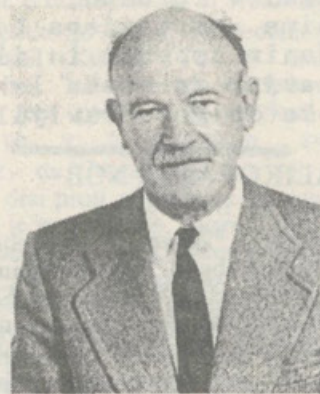
Prihaja na povabilo porajajoče se torontske Slovenske trgovske zbornice, katero s somišljeniki organizira dr. Z. U. Verbič.

Dr. JOŽE MENCINGER

Pripravljalni odbor za njegov sprejem bo poskrbel, da se bo dr. Jože Mencinger sestal z vidnejšimi predstavniki kanadskih občinskih, provincialnih in federalnih oblasti.

Na dvodnevni obisk bo prišel tudi predsednik slovenskega parlamenta, dr. France Bučar, ki je s svojimi javnimi nastopi in strokovno napisanimi knjigami, zadnje čase, poznan kot najvidnejši zagovornik slovenske državne suverenosti.

France Bučar

Slovenska odličnika, pozdravljena v Kanadi!

NESMISEL MALIKOVANJA NOB

Vsa dolga leta po vojni so komunisti, vsaj v Sloveniji, močno poudarjali ne le povezanost partizanstva s socialno revolucijo, pač pa zatrjevali, da je bila tako imenovana osvobodilna vojna v prvi vrsti revolucija proti predvojni družbeni ureditvi. Imenovali so kontra-revolucionarje vse one, ki so bili kakorkoli nasprotni komunističnim oblastem. Z istim pridevkom so dostikrat zmerjali slovensko politično emigracijo, kadar je prišlo do kratke psovali s smešnim, a sila zlobnim primikom narodnih izdajalcev.

Zablode rdeče vlade, objestno obnašanje premnogih rdečih mogotcev in pa, seveda, poneverbe in tatvine, ki so bile na dnevnem redu in se jih prvaki samoupravljanja niti sramovali več niso, so pa rodile pomisleke, nasprotovanja in nato popolen miselni preokret, ki je povzročil, da so mnogi pravoverni, a dobro misleči člani partije, začeli partijo zapuščati. Tu se je začel poraz komunizma; tudi tu je začela brsteti demokratičnost, ki je sicer bila popolnoma zatrta. Kdorkoli bi bil poskušal zagovarjati drugačno mnenje,

je postal za oblasti garjeva ovca, proti-revolucionar. Njih število pa je rastlo; vse, kar so le-ti še videli vrednega v celotnem partizanskem gibanju, je bila, in je, vstaja proti okupatorjem v času med vojno.

Spomnimo se še enkrat tako imenovane osvobodilne vojne. Komunisti je niso začeli, ko je bila Slovenija okupirana; začeli so jo, ko je nacistična Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, kateri je slovenska komunistična partija hlapčevala. "Smrt fašizmu",

dalje na str.

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates:
\$15.00 per year
\$1.50 single issue

Advertising: .45 c per agata line

1987 - 1988
Member of Multilingual Press
Association of Ontario

Member of Canadian
Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada
Lastnik in izdajatelj Slovenska Narodna Zveza v Kanadi
646 Euclid Ave. Toronto, Ontario M6C 2T3
Edited by Editorial Board
Urejuje korektorji Slovenske Države
Zastopnika:

Martin Duh
Calle 105, # 4311
1653 Villa Ballester
Argentina

Ludvik Jamnik
79 Watson Ave.
Toronto, Ontario
M6J 4E2, Canada

FAX: 416-767-8999

Letna naročnina: Za Kanado in ZDA 15 dol., za Argentino in
Brazilijo po dogovoru. Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija
in druge države 12 dol. US. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva
naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

TRETJA SLOVENSKA UNIVERZA NARAŠČA!

Archbishop Ambrozic and Fr. Dimnik at installation.

ANTHONY CASTA/ photo

V petek 21. septembra 1990 je v
blešču torontske akademske elite
torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič
ustoličil za dekana Papeškega Inštituta
za Srednjeveške študije na torontski
univerzi (St. Michael's College), najug-
lednejšem inštitutu te vrste na
ameriškem kontinentu, slovenskega
rojaka č.g.dr. Martina Dimnika, iz kon-
gregacije basilijanskih patrov, v

cerkvi sv. Bazilija, na prostorih
torontske univerze.

Novi dekan je sin slovenskega očeta, ki
je postal žrtev komunistične revolucije
in matere, ki je hrvaške narodnosti.

Ponosni, da je Slovence v zdomstvu
zopet doletela velika čast, novemu
dekanu iskreno čestitamo!

St. Patrick's pastor Father Francis Turk (centre) with Brian and Diana Reiche and son Richard. Fr. Turk enjoys
serving his rural parish in the Georgian Bay region of Ontario.

V profilu župnij torontske nadškofije
poroča The Catholic Register 20.okt.
o delovanju č.g. Franca Turka v župni-
ji sv. Patricka v podeželskem kraju
Phelpston, severno od Barija.
Priljubljeni duhovnik č.g.Turk je silno
zadovoljen s svojim misijonskim delom
na deželi.

Pred nekaj meseci je isti časopis
pohvalno opisal delovanje č.g.Valentina
Batiča, lazarista, v slovenski fari
Marije Pomagaj v Torontu.
Obema dušnima pastirjema čestitamo k
njunim opisanim uspehom in jima želimo
trdnega zdravja, da bosta lahko svoje
poslanstvo še dolgo opravljala.

NESMISEL MALIKOVANJA NOB nadaljevanje s str.1

"Svoboda narodu", "Žrtve so potrebne", "Vsi v
partizane", "Bojza svobodo", "Živijo Stalin" in podobne
zlagane krilatice so razširjali vsepovsod. Slogan "Živijo
Stalin" so vtihotapili kasneje in tajinstveno širili lažno
vest, da je Stalin spet postal kristjan. Mnogi so v svoji
naivnosti nasledili ter spregledali dejstvo, da je
komunistična partija zagovarjala Nemce in bila na
njihovi strani vse do njihovega napada na Sovjetsko
zvezo. Pred tem datumom, ko je bila okupacija najbolj
kruta, ni bilo sledu o odporu proti okupatorju.

Nasprotno: Bilo je očitno sodelovanje slovenskih
komunistov z nacistično Nemčijo! Tako je NOB bila od
vsega početka in na početku samem le krinka in laž.
Vstaje proti okupatorjem in boj proti njim tudi
emigracija ne obsoja ali je ni obsojala, vsaj nekateri
emigranti ne. Točen zgodovinski prerez vstaje, kot jo je
izvršila partija, bo pa sam najboljši dokaz, da je prav
v vstaji bistvo zločina komunistične partije, ki ji je že
takrat in ves čas kasneje uspelo sprevreči pojem NOB
kot nekaj splošno slovenskega, kot nekaj veličastnega,
vredno malikovanja.

Ali je bil en sam nemški vojak res vreden sto

Slovencev?! Pa vendar, to je bila cena: sto talcev
Slovencev za enega Nemca. Žrtve so potrebne, so trobili
komunisti. So bile res potrebne v tako nespametnem
razmerju?!

Čas je prišel, morda hitreje, kot smo pričakovali, da
vsa Slovenija sprevideva in dokončno odstrani vsa
olepšavanja ob preprostem dejstvu, da je bil oborožen
odpor proti komunistični partiji neizogibna nujnost in
da so bili vsi oni, ki so se borili, v prvi vrsti rodoljubi,
slovenski rodoljubi. Rodoljubi zato, ker so tvegali svoje
zgodovinsko poslanstvo, svojo moštost in svoje
življenje v boj proti neslovenskim silam in silnicam, ki
jih je pretkano vnesla med nas komunistična partija.
Čas je tudi prišel, da se uradno in, seveda, do dna
razkrinka vsa NOB kot Slovincem vsiljena neumnost in
da je malikovanje NOB prav to, kar je o njej zapisal
Narte Velikonja: malikovanje zločina.

Neprimerno in tudi krivično bi bilo istovetiti vse
pripadnike NOB z NOB samo. Mnogi so nasledili svojim
čustvom, kar je izrabila komunistična propaganda;
mnogi niso imeli izbire in so kasneje podlegli
preračunani in perfidni prevzgoji, ki so ji bili povrženi
v času partizanstva; največ pa je, seveda, k
malikovanju NOB doprinesla povojna šola v Sloveniji,
kjer ni šlo predvsem za študij, za izobraževanje, marveč
le za to, da se bo slovenska mladež naučila gledati svet
in razmere v Sloveniji skozi prizmo komunistične
partije. Nauči naj se verjeti komunistični partiji, nauči
naj se komunističnih laži, nauči naj se lagati v obliki,
kot jo je partija naučila. In šlo je in gre za največjo
laž, namreč, da je NOB bila narodna osvobodilna
vojna.

Da je bila šola podaljšek NOB je zdaj že postalo očito.
Še bolj pa mora postati očito, da je partija vpostavila
šolo - podaljšek NOB - in v njej učila laži, učila
sovražstvo in vzgajala mladino v neslovenskem in celo
protislovenskem duhu. Tako je bila na Primorskem
zamejstvu fratelanca nad slovenstvom, na Koroškem
socializem nad slovenstvom in v Jugoslaviji pa je dolgo
bilo jugoslovenstvo nad slovenstvom; komunizem, ta
najbolj neslovenski spatek - tako so se naši mladi učili
- pa naj bi bil istoveten s slovenstvom. Kakšna
neumnost, kakšna zabloda, kakšna laž!

Čas je prišel, da se prouči, tudi uradno, nesmisel
nastanka NOB in brutalnost njenih početij ter
zahrbtne, neslovenske in protislovenske usmerjenosti
celotnega pokreta.

V Tribuni (23. aprila letos) je brati poudarek, da so
predstavniki treh demokratičnih strank leta 1941.
ugotovili, da se ne začnejo z napadanjem okupatorja.
Ta odločitev slovenskih prvakov, ki jih je ljudstvo
izvolilo, je vzela partiji vsako legitimnost za oboroženo
vstajo; legitimnost pa je nadomestila z nasiljem in jo
"sprevrnila v brutalne umore celih družin ter kruto
sektasenje lastnih vrst" (Tribuna št. 7).

Slovenski narod je čutil brutalnost komunističnega
režima po vojni in ga je zato zavrnil na volitvah.
Zavrnil ga je kljub partijskemu prerokovanju
revanšizma kot nekakšno skrivnostno nevarnost, ki bo
prinesla grozote in maščevanje. Tako se je morala
sestopiti komunistična oblast. Potrebno pa je tudi
zrušiti mit NOB, tako, da bo tudi to zadnje zatočišče

partije postalo kot vse drugo, kar je slovenska
komunistična partija počela, le krinka partijskih nakan
in njenega izdajstva nad slovenskim narodom. C.M.

Umrl je dr. Janez Janež

V petek, 12. oktobra 1990, smo pre-
jeli vest iz Lotunga na Formozi, da je
umrl dr. Janez Janež, slovenski lai-
ški misijonar, zdravnik in kirurg. Že
leta 1982 ga je Družina predstavila
kot »legendarnega kirurga z Daljne-
ga vzhoda«. Pokojni misijonar je na
Tajvanu užival velik ugled, svetovne
misijonske agencije so o njem pisale
in ga primerjale s slavnim misijon-
skim zdravnikom Albertom Schweit-
zerjem.

Janez Janež je bil rojen leta 1913
v Dolskem pri Ljubljani. V šoli je bil
zelo nadarjen. Kot mlad študent si je
zamislil, da bo postal zdravnik v mi-
sijonih. Študij medicine je končal le-
ta 1937. Mati, globoko verna žena, je
želela, da bi postal duhovnik. Rad ji
je odgovoril, da bo postal misijonar.
Prišla je vojna. Politične okoliščine
so na tisoče Slovencev nagnale na
tuje. Tudi dr. Janež je bil med njimi
potem, ko si je na čudežen način re-
šil življenje. Leta 1948 je odšel iz Ar-
gentine na Kitajsko in je tam deloval
do leta 1952, ko ga Kitajski obla-
sti izgnale. Z brati kamilijanci je naj-
prej odšel v Hong Kong, od tam pa
na Formozo, kjer se je naselil v
majhnem ribiškem pristanišču Lo-
tung. Z njegovo pomočjo je v tem
mestu zrasla ena najsodobnejših
bolnišnic v deželi.

Misijonska obzorja so leta 1988
pisala o njem takole: »Na Formozi
uživa velik ugled in njegovo ime je
med ljudstvom že legenda. V dobro
ima zapisanih 75.000 operacij (veli-
kih in srednjih) v 35 letih — kar je go-
tovo težko dosegljiv svetovni re-
kord. Pri delu je dan za dnem od 16
do 24 ur, sklonjen nad najbolj zaple-
tenimi in težkimi primeri.«

Janez Janež je bil velik človek,
misijonar, mislec in znanstvenik.
Cerkve na Slovenskem je ponosna
na tako velikega misijonarja, ki ni
poznal počitka. Naj sedaj počiva v
Njem, ki ga je poklical. F. MIKUŽ

SLOVENSKI KRISTJANI, ZBUDITE SE!

Poznani filozof in pisatelj Taras Kermauner je v Celovškem Zvonu (junij 1990-št. VIII/27) priobčil sijajno razpravo "Vera in politika", ki obravnava vprašanje usmeritve današnjega slovenskega kristjana.

V svoji natančni analizi sedanjega družbenega razvoja in položaja v Sloveniji pisatelj izraža zaskrbljenost, da v iskanju po-komunističnega sistema Slovenci rešujemo vse naše probleme "brez Boga", pri čemer ne kažemo posebne ponižnosti, ampak misel, da zmoremo vse samo sami... (morda celo Babilonski stolp? Op.uredn.)

Tako delamo načrte o naši bodočnosti v "banalnosti, nizkosti, zgoljuporabljivosti, koristnosti, učinkovitosti življenja, na vrhovni zakon proizvodnje in tržišča, znanosti, ki pripravlja najboljše in najcenejše proizvode in soterne trgovine, na utilitarizem in politizem, pretirani nacionalizem, ki postavlja narod na mesto Boga, kot izjavlja slovenski nacionalist-gentilist, ki je v zagovoru slovenske ustave izjavil: USTAVA JE NAJVIŠJA, NAD USTAVO NI NIČESAR!, namesto da bi soglašal s Kermaunerjem, da "NAD ČLOVEKOM IN USTAVO, NAD NARODOM, DRUŽBO IN DRŽAVO - JE BOG!"

Trditi, da ni nad ustavo ničesar, ni kogar -, da se v svobodno zapisani nacionalni ustavi človek sam spozna in prizna kot suvereno bitje (zvestega življenja in kozmosa), da ni Boga, ampak le narurni človek, pomeni navsezadnje nič manj se slepiti, kakor smo se v komunizmu, pomeni uživati v lastni moči se izčrpavati v graditvi socialnih oblik tega sveta, ki naj bi veljale kot (samo)bitne."

In še: "...že izgubljam stik z Bogom, če se sami delamo za nedotakljive za bogove, v tem, ko izjavljamo in smo prepričani, da ni nad nami, nad našo USTAVNOSTJO in akcijo - ničesar, kar bi nas obvezovalo in kar bi bilo resnično; da nismo poslušni božji besedi in nam ni treba, da bi bili."

In nato še nadaljuje T.K. "... da le vera v Kristusa kot umirajočega in prek tega odrešujočega Boga DA človeku dokončni, absolutni smisel; vsi drugi smisli... so začasni in navidezni. Le krščanska vera (univerzalna vera) omogoči človeku tisti NOTRANJI MIR, s katerim mora blago sprejeti trpljenje in smrt ..."

Kristjani moramo biti bolj glasni. Saj smo gotovo v večini, pa se obnašamo kot manjšina! Koliko bralcev S.D. se je odzvalo našemu pozivu v najski številki S.D. naj pišejo komisiji za ustavo, naj ta vključi v preambulo besedo BOG - SUVERENA nad vsemi svetnimi oblastniki? Še je čas. Slovenski kristjani: ustava še ni sprejeta! ZBUDIMO SE!

A.K.

Za Slomškov spomenik

Do septembra leta 1992 bosta slovenska kulturna javnost in Cerkev z voč prireditvami počastili spomenik na mariborsko delovanje škofa Antona Martina Slomška, velikega narodnega prosvetitelja, pevnika in pisatelja.

Septembra lani je minilo 130 let, kar je prenesel sedež lavantinske škofije iz St. Andraža na Korotkem v Maribor, zakoličil s tem našo severovzhodno mejo in nas narodnostno povezal. 130-letnica prenosa škofijskega sedeža pa hkrati pomeni tudi 130-letnico mariborskega visokega šolstva. Že mesec dni po prihodu v Maribor je Slomšek tu ustanovil semenišče, to je nato delovalo veskoti do danes.

Počastitve bomo končali septembra leta 1992, na dan 130-letnice Slomškove smrti.

Ena od počastitev, pomembnejša, ker gre za poravnano starca dolga, je postavitve Slomškovega spomenika v Mariboru jeseni leta 1991. Načrtujeta jo mesto Maribor in mariborski škofjski ordinariat. Druga velika prireditev bo prihodnje leto, ko bodo v mariborskem Pokrajinskem muzeju odprli razstavo o Antonu Martinu Slomšku.

Zaradi vsenarodnega pomena, ki ga ima Slomšek v naši zgodovini, ima tudi akcija za postavitve njegovega spomenika vsenarodni značaj. Zato se obračamo na vse Slovence, doma in na tujem, na posameznike in skupnosti, s prijazno prošnjo, da bi našo skupno akcijo po svojih zmogljivostih denarno podprli.

Prispevke pošljite na naslov: Spomenik Antonu Martinu Slomšku, št. računa: 51800-743-29819. Imena darovalcev bomo občasno objavljali v sredstvih javnega obveščanja.

Na svidenje v Mariboru jeseni 1991 ob otvoritvi Slomškovega spomenika.

ODBOR ZA KULTURO MARIBORA
SKOFIJSKI ORDINARIAT MARIBOR

CANADA SAVINGS BONDS.

THEY'RE SAFE, SECURE
AND CASHABLE ANYTIME.

Once again, it's time for Canada Savings Bonds and this year the sales period is from October 18 to November 1. Buy your new bonds wherever you bank or invest starting October 18. You may date your payment November 1, the day the new bonds start earning interest.

Safe and Secure. Canada Savings Bonds are fully guaranteed by the Government of Canada. They never fall in value.

Cashable Anytime. Canada Savings Bonds can be cashed at any time. Your money is always available when you need it.

Good Interest. Canada Savings Bonds offer a good, competitive interest rate each year. This year's interest rate and purchase limit will be announced in mid-October. Details will be available wherever Canada Savings Bonds are sold.

Don't be late! Remember, November 1 is the last day you can buy the new bonds at face value. But the bonds may be withdrawn from sale at any time.

ON SALE OCT. 18 TO NOV. 1

Canada
Savings
BondsLes Obligations
d'épargne
du Canada

Canada

"KAKO BI BILO LEPO BITI ŠVICAR"

Pod tem naslovom je ugledni britanski tednik 'The Economist' minulega 30. junija objavil razmišljanje o zadnjih dogodkih v Jugoslaviji in se vprašuje ali ta država res razpada. Izjava predsednika predsedstva slovenske republike, Milana Kučana, bivšega partijca, (Kučan je to in več drugih izjav dal 25. julija t.l.) da je v pripravi načrt nove slovenske ustave kot "suverene države Slovenije". Srbski predsednik Slobodan Milošević pa je skoraj istočasno v Belgradu potrdil mnenje srbskih političnih voditeljev, partijskih kot tudi nepartijskih, da bi morebitni razpad jugoslovanske federacije sprožil možnost razmejitvenih sporov v nekaterih delih države. Izjave obeh jugoslovanskih voditeljev pomenijo nov in nevaren preobrat v obstoječih vedno ostrejših nasprotjih glede poti, ki naj bi skupno državo pripeljala do vsem kolikor toliko sprejemljive reorganizacije.

Spričo dejstva, da Srbi odločno odklanjajo konfederativno ureditev zaenkrat formalno še zvezne države, si je težko razlagati, kako morejo Slovenci sploh še vztrajati v skupni državi s Srbi, čeprav je Kučan omenjal nekake "morebitne" zveze z ostalimi deli federacije. Kučan je namreč dejal, da bo nova slovenska ustava, o kateri so razpravljali v juliju, ustava suverene države, ne pa neke dosedanje zvezne enote - republike. Po Kučanovem mnenju bi Slovenija v skladu z novo ustavo morala imeti lastno zunanjo politiko, ločeno od zvezne-belgrajske; v soglasju z novo ustavo bi tudi morala imeti lastno slovensko vojsko. Te izjave bodo gotovo še poostrele nasprotja med slovensko republiko in JNA, ki je po še veljavni zvezni ustavi zakoniti čuvár notranjih in zunanjih, državnih in republiških mej. Neodvisnost Slovenije od Jugoslavije bi se mogla utelesiti ali v "konfederativni povezanosti popolnoma suverenih držav - republik, Srbija bi lahko spet dobila svojo srbsko kraljevino, če bi to hotela - ali pa v neki

novi obliki meddržavne povezanosti, kjer bi slovenski republiki bil zagotovljen (s posebno meddržavno pogodbo) položaj "konfederalne" povezanosti. To seveda v primeru, da se prizadete republike ne bi mogle sporazumeti o razmejitvi, ki jo Srbi imajo za neizogibno, če bi se Jugoslavija razšla v konfederacijo. Tako nekako se je izrazil Kučan. To bi lahko bil primer takoimenovane "nesimetrične konfederacije".

Ob vsem tem političnem prerekanju med Srbi in Slovenci pa v mednarodnem svetu prevladuje prepričanje, da Jugoslavija po tej poti počasi in nezadržno drsi proti prepadu, t.j. proti razpadu skupne države. To je prepričanje, ki sredi leta 1990. lebdi pred očmi mednarodnih opazovalcev jugoslovanskih razmer. Tudi do pred kratkim še trdnim zagovornikom jugoslovanske državne skupnosti, torej braniteljem obstoja jugoslovanske države, postaja iz dneva v dan jasnejše dejstvo, da hočejo Srbi na kakršenkoli način vsem preostalim, zlasti še ne-srbskim narodom v državi - med te spadamo posebej še Slovenci - vsiliti svojo lastno, na srbski zgodovini zgrajeno mnenje in podobo skupne države; z eno besedo - Srbi hočejo prevladati nad drugimi narodi v isti državi. In ravno to dejstvo je glavni vzrok za nezadovoljstvo Slovencev, Hrvatov, kosovskih Albancev in še drugih članov federacije. Do nedavnega še poslušni, ubogljivi in predvsem potrpežljivi Slovenci so končno prišli do spoznanja, da jim petje in deklamiranje o nekem "bratstvu in edinstvu" kot lastne samobitnosti zavedajočemu se narodu prinaša le škodo, zaostalost za sosednjo Srednjo Evropo, v katero po svoji kulturi in zgodovini spadajo že od pokristjanjenja. Hočejo vstrib, ne pa za tem svojim naravnim, političnim, kulturnim in zgodovinskim okoljem. Toda le kot Slovenci, ne pa kot nekaj brezimenski, narodnostno dalje na str. 4

"KAKO BI BILO LEPO BITI ŠVICAR"

nadaljevanje s str. 3

nedoločljivi privešek nekega imaginarnega, nezgodovinskega in utopičnega jugoslovanstva.

Do letošnjih aprilskih volitev je Jugoslavija bila enopartijska diktatorska totalitarna država, kjer je enotna državna, dejansko pa srbska partija vsem ostalim vsiljevala svoja velikosrbska, niti ne jugoslovanska stališča. Po teh volitvah se je v Sloveniji in tudi na Hrvaškem poprej z ustavo in zakoni zavarovana absolutna in neomejena oblast partiji izmuznila iz rok. V Sloveniji partija nima več veliko vpliva na oblast; le toliko, kolikor ima do nje še pravico zaradi svoje udeležbe pri večstrankarskem volilnem sistemu. Na Hrvaškem je partija tudi izgubila oblast. Poražena bo tudi na bodočih svobodnih volitvah v Makedoniji, morda celo v Srbiji, vključno Miloševiću. Zato se mu mudi še pred prihodnjimi volitvami izglasovati novo, še bolj centralistično in unitaristično ustavo. Mora pa svojo partijo do takrat preobleči v vabljivejšo, manj rdečo in manj odvrtno obleko komunistične partije. Od 12. julija dalje imajo Srbi namesto komunistične novo Socialistično partijo. S to hoče Milošević izglasovati svojo novo unitaristično ustavo.

Nekateri tuji opazovalci v Jugoslaviji menijo, da bi dosledno vztrajanje Slovencev pri svojem oklicu suverenosti, upravičene zahteve Albancev po samostojni albanski kosovski republiki, ter še vztrajanje nove hrvatske vlade vsaj na konfederaciji države - Hrvatje imajo v svoji republiki precejšnjo srbsko manjšino - moglo jugoslovansko državo pripeljati do razkroja. Zato na svojo roko iščejo rešitve za jugoslovanski problem. Nekomu je padlo v glavo, da bi eden izmed možnih načinov in morda najprimernejši, bila reorganizacija sedanje federacije po švicarskem zgledu. Časnikar ali politik oz. diplomat, v čigar glavi se je rodila ta ideja, pa seveda nima pojma o zgodovini obeh držav. Članek v zgoraj omenjenem britanskem tedniku razmišlja približno tako-le: - Najnovejši razvoj v Jugoslaviji - po

aprilskih volitvah v Sloveniji in na Hrvaškem - bodo v tej državi v teku enega leta prišle na oblast v vseh republikah nekomunistične stranke, lahko same, lahko pa tudi v zvezi s komunistično partijo ali njenimi morebitnimi naslednicami. Posledica takega položaja bi lahko bil ali precej nagel razpad države, možna pa bi bila tudi nova meddržavna pogodba, ki bi Jugoslavijo spremenila ali v mednarodno priznano konfederacijo - čemur nasprotujejo Srbi, zaradi gotovih mejnih sporov - , lahko bi se pa reorganizirala v zelo ohlapno federacijo, po vzoru Švice.

Kdor le površno pozna (iz zgodovine) obe omenjeni državi, bo kmalu ali takoj prišel do zaključka, da se je taka ideja mogla poroditi le človeku, ki ni nikdar odprl nobene zgodovinske knjige.

Švicarska konfederacija, kot to že šest stoletij obstoječo državno skupnost še danes - sicer neupravičeno - imenujemo, je nastala že v XIII. stoletju izpopolnoma obrambnih razlogov. Kot vemo, Švico danes sestavlja 22 kantonov. V zadnjem desetletju 13. stoletja so trije kantoni, Schwiz, Uri in Untervalden zaprisegli večno zavezanost v obrambo svoje neodvisnosti proti Habsburžanom, takratnim dedičem sedanjega švicarskega ozemlja, ki je v onih stoletjih bilo v mejah svetega rimskega cesarstva nemškega naroda. Taki so bili na zunaj sicer skromni začetki današnje republike Švice, majhne po ozemlju in maloštevilne po prebivalstvu, ki pa je lahko - in bi morala biti - vzor notranje ureditve zlasti balkanskim državam, med temi v prvi vrsti Jugoslaviji, zaradi različnosti ravnanja s svojimi številnimi etničnimi ali narodnimi skupnostmi, živječimi v mejah tako Švice kakor - oz. še bolj Jugoslavije.

V Švici so danes priznane štiri enakopravne narodnostne skupine. Prvotno so bile le tri: nemška, na severu in v središču, francoska na zahodu in italijanska na jugu. Nekaj desetletij nazaj pa se je prvim trem pridružila še številčno neznatna narodnostna skupina Retoromanov, ki jih je komaj za nekaj deset tisoč duš,

pa so ji ostale tri z referendumom priznale pravice samostojne narodnosti z vsemi političnimi, kulturnimi, gospodarskimi in drugimi pravicami, ki iz tega priznanja izhajajo. Ta neznatna skupinica Retoromanov že stoletja živi v današnjem švicarskem Graubundenu na italijanskem južnem Tirolskem in v italijanski Furlaniji. Toda, pravica samostojne narodne skupnosti uživanje edinole v Švici. Važno je, da jim švicarske državne oblasti v ničemer ne ovirajo njihovega vsestranskega napredka, ki ga jim priznavajo ostali švicarski državljani.

V Jugoslaviji je bilo že vse od njenih začetkov ravno narobe. Rajni kralj Aleksander, Nikola Pašić in drugi vodilni srbski politiki so ob koncu prve svetovne vojne izrabili takratno stisko malega slovenskega naroda, ki je zaradi nemške nevarnosti s severa in italijanske z zahoda, moral, hočeš, nočeš, v novo ustvarjeno državno zvezo z imenom "kraljevina SHS", od katere je dr. Anton Korošec pričakoval vsaj široko politično, narodnostno, kulturno in gospodarsko avtonomijo, takorekoč skoraj konfederativno zvezo z ostalimi južnoslovanskimi narodi, združenimi v novo ustvarjeni državi. Srbsko-jugoslovanski centralizem in unitarizem je takoj po sprejetju vidovdanske ustave pometel z vsemi sanjami o slovenski svobodi. Nekaj let je bilo celo kaznivo n.pr. v šoli pisati o Sloveniji kot domovini slovenskega naroda, kajti Slovenija je takrat bila narodnostno neopredeljena "Dravska banovina".

Vse to je starejšim generacijam Slovencev dobro znano in onih let ne bomo nikoli pozabili. Zato se je slovenski parlament skoraj enoglasno izjavil za suvereno državo Slovenijo.

Morda kmalu, morda pozneje, prej ali slej jo bomo Slovenci gotovo dosegli, saj se pred božjim diplomatskim zborom zanjo poteguje cela divizija slovenske narodne vojske, slovenskih domobrancev, ki so za to samostojno Slovenijo darovali svoja življenja.

Ni pa realistično sanjati o Jugoslaviji kot nekaki balkanski Švici!

Tine Duh

ŠE O VOLITVAH V SLOVENIJI

Ob smrti senatorja Lauscheta je več ameriških senatorjev v senatu dalo priznanje pokojnemu senatorju za številne zasluge pri njegovem delu kot senator in guverner. Med drugimi tudi senator Durenberger iz Minnesote, ki je poudaril, da je bil senator Lausche potomec priseljencev, ki so se naselili v Združenih državah, potem ko so prišli iz Slovenije, ki je danes del Jugoslavije. Dodal pa je, da po vseh izgledih Slovenija ne bo več dolgo del Jugoslavije, kajti volitve letos aprila so pokazale, da močna večina Slovencev ne želi več ostati del jugoslovanske državne tvorbe.

Ta okolnost je prav gotovo ena izmed zelo važnih in najbolj otipljivih okolnosti, ki je dosežek letošnjih volitev v Sloveniji: svet je postal pozoren na Slovenijo, ali se je vsaj seznanil z dejstvom, da je Slovenija zemljepisna enota, ki ima lastne politične načrte in zahteve. Da ima Slovenija lastne politične načrte in zahteve, je dejstvo, ki se bo samo stopnjevalo.

"Osnovna zahteva slovenske republike", tako je izjavil v nastopnem govoru novi predsednik slovenske vlade dr. Lojze Peterle, "je njena suverenost". Poudaril je, da je namen vlade, da doseže suverenost.

Že med volilno borbo je postajalo vedno bolj in bolj jasno, da letošnje volitve pomenijo mnogo več kot samo napraviti konec komunističnemu nasilnemu vladanju v Sloveniji. France Bučar (Demokracija 8. maja) je zapisal, da je šlo pri volitvah "za usodno odločitev, ki

se le redkokdaj ponudi v življenju naroda; za možnost, da s svobodno odločitvijo dolgoročno začrtamo pot v življenje, kjer bomo sami gospodar svoje usode in svojega načina življenja...in...ali sprejemamo kot nepreklicno odločitev drugih, da bomo za vedno živeli v Jugoslaviji, taki, kot je bila in kot je še danes, ali pa si tudi glede tega jemljemo pravico da sami, prvič v zgodovini, oblikujemo svojo lastno državo..."

Po začetnih izgledih, tako vlada kot skupščina nameravajo iskati možnosti, da bi suverena Slovenija postala povezana v jugoslovanskem konfederativnem sklopu; če pa to ni mogoče, potem Sloveniji, jasno, ne preostane drugega, kot da se odloči za neodvisnost. Ne gre za odcepitev od Jugoslavije za vsako ceno, gre za neodvisno in suvereno državo, ki bo v stanu, da sklepa pogodbe z drugimi državami, vključno državami Jugoslavije. Gre tudi za Slovenijo, ki bo vezala svojo usodo na svojo lastno armado. In vse to na osnovi nove ustave.

Iz izjav predsednika vlade dr. Peterleta si moremo začetni predstavljati glavne obrise bodoče ureditve, če in v kolikor bo to izvedljivo v sklopu jugoslovanske države. Predvsem v pogledu vojske in v zadevah zunanje politike: suverenost pomeni suverenost na področju obrambe. To se pravi, da bi državljani Slovenije smeli služiti vojaščino samo v Sloveniji in da bi bila slovenščina ne le občevalni jezik, pač pa tudi jezik poveljevanja. Suverenost pomeni tudi suverenost

v zunanji politiki. Slovenska vlada hoče, da bo Slovenija vspostavila lastna vladna poslaništva v središčih, ki so za Slovenijo važna. To naj tudi pomeni povečanje tujih vladnih predstavništev v Ljubljani.

To so načrti, ki jih je pred volitvami celo Kučan nakazal kot načrte, za katere bi kot izvoljeni kandidat zastavil svoje sile. Po volitvah seveda, kot pač komunisti dosledno delajo, je svoje mnenje že spremenil in je spet za federacijo. Pred očmi vseh pa je kočljivost, v kakšni meri je možno ali bo možno vzporediti gornje najosnovnejše postavke, ki jih zahteva suverenost in pa vključitev v sklop jugoslovanske države, ki je v bistvu najmanj dovzetna za konfederacijsko ureditev. Božidar Fink (Demokracija 8. maja) javno izpove mnenje mnogih, ki dvomijo v takšno možnost, namreč skladnost suverenosti in konfederacije, predvsem, ker konfederacija lahko nastane samo z meddržavno pogodbo, pogodbo suverenih držav, ne pa z ustavno spremembo. Zato je dal tudi naslov svojim razmišljanjem "Zakaj ne konfederacije" in jih zaključil: "Kako naj Slovenija pride do popolne državne samostojnosti, bo stvar njene in tuje državniške modrosti in taktične spretnosti. Naslanjanje na preživele modele, ki so se izkazali za neuporabne, če ne sploh za neizvedljive, pa samo ovira bolj stvarno in domiselno izkazanje res ustreznih poti". Naš odgovor pa je isti, kot je bil: SAMOSTOJNA IN NEODVISNA SLOVENIJA!

C. M.

SPOMINSKA PROSLAVA NA ORLOVEM VRHU

1845-1990

DRAGI ROJAKI, PRIJATELJI, DRAGI SOBORCI!

Prisrčno pozdravljam vsakega posebej izmed vas in vam prinašam pozdrave prijateljev iz Argentine, ki so to uro velikega spomina v duhu z nami, v poklon našim mrtvim bratom.

Iskrena zahvala Zveznemu odboru Tabora za povabilo na to veličastno komemoracijo.

Ko ste mi izrazili željo, da bi govoril za ta veliki dan, sem prosil naše mrtve brate, da mi oni dajo besedo v tem odločilnem slovenskem času. In kakor v odmev šumenja večnih gozdov so mi šepetali: "Povej vso resnico. Samo resnica bo zares osvobodila slovenski narod. Pravica bo pogasila sovraštvo, enakost bo vrnila spoštovanje med brate!"

Nisem govornik, ne diplomat, da bi znal zajeti v besedo, ki bi vas pritegnila in osvojila. Ostajam še vedno vojak - domobranec. Po božji roki potegnjen iz dolge vrste prodanih domobranskih bataljonov, določenih za pokol. Sem iz Teharja poslani kurir mrtvih - da izpolnim naročilo živim.

Mi vsi, kar nas je starejših, smo poslanci slovenske resnice. Tudi ti mladina; da, tudi ti mladi rod vztrajaj z nami v zahtevi slovenske svobode, pravice in resnice, za kar je moralo umreti toliko slovenskih življenj. Mi vsi ostajamo na fronti Slovenije, dokler vsa ta množica smrti ne bo počivala v miru - dokler resnica ne bo last vsa naroda - dokler pravici ne bo zadoščeno!

45 let pozneje.

Človek bi mislil, da bodo leta prerasla spomin. Da nam bo vsakdanja skrb za obstoj ukradla ves čas. Da nas bo ovil materializem, kjer bo vsak mislil le nase. Pa je ravno obratno.

Lic. Ivo Korošec govori:

Vsako leto jasneje stopajo pred nas dogodki: Na eni strani osebe z vsemi manipulacijami slovenske stiske okupiranega in razkosanega naroda. Na drugi strani utelešeno trpljenje, groza, uboji podivjane krvi.

Z vsakim letom ponovno doživljamo orgije sadizma in mučenj v Teharju, Št. Vidu, Škofji Loki, Kočevju.....Vsako leto smo bližje na dolgi poti romanja do grobov naših pobitih bratov.

Skoro pol stoletja je bil pregrnjen mrtvaški prt nad vsemi grobišči v Sloveniji, kamor so namesto križa in rož zlivali gnojnico privilegirane slovenske, boljševiske kaste.

Dolga črna leta smo bili sami z našimi mrtvimi brati; kakor da bi bila to logika časa. Kakor, da smo bili muhe enodnevne, ki imajo svoj vzrok, določen padec in izginotje. Kar nas je preživelih in smo pripeti na vrnjene žrtve, smo bili v napotje ne samo tiranom v domovini; bili smo v napotje celo času tu preko oceana: "Kako, da še vi niste odšli z njimi - ?"

45 let pozneje.

V Kočevskem Rogu, Teharju, Škofji Loki, Toškem čelu, Brezarjevem breznu, Hrastniških rovi, Krimski jami in nad vsemi morišči v Sloveniji se trga umazani mrtvaški prt. Iz tisoč grobov brsti resnica. Predrla je vso nakopičeno umazanijo laži in krivih obdolžitev. V domovini diha nova slovenska pomlad.

Saj smo vedeli, da mora priti. Saj smo verovali tudi v to vstajenje. Vendar noč trpljenja je bila tako moreče temna; noč sužnosti tako brez konca dolga.

Dva rodova so varali in s terorjem prisilili molk. Tretjega ne morejo več. Neustrašeno jim očita laž, pretvarjanje, korupcijo, umore. Mladina hoče slišati

dalje na str. 5

SPOMINSKA ...

nadaljevanje s str. 4

vso resnico, ne več pripovedke o "herojih in izdajalcih". Dovolj ji je bajke o "zmagah slavnih partizanskih brigadah NOV", katere stara mati še vedno imenuje "bandite".

Dovolj ji je laži o "okupatorjevih hlapcih", ko pa se stari oče še vedno spominja, da je šlo mnogo partizanskih "herojev" s kljukastim križem nacistom naproti. Tudi se stari oče spominja, da so v Straži pri Novem mestu popivali in se gostili poveljniki italijanske, cesarske vojske in slovenske "narodno - osvobodilne". Da je naslednji dan italijanska posadka zapustila vas Stražo, na postajo pa je pripeljal vlak s tremi vagoni orožja, hrane, in obleke. Da so partizani mobilizirali okoliške kmete, kateri so na 52 vozeh zvozili ta italijanski dar NOV v dolino pod gozdom.

Prav tako se stari oče spominja, ki je gledal goreči turjaški grad, ki so ga rušili italijanski topovi z "badoljevci in banditi".

Ne, tega stari oče ne bo pozabil do smrti! Ob vsej tej nezadržni zahtevi po resnici, pa se pojavlja psihozna želja nekaterih za spravo - po komunističnem vzorcu. Radi bi z idejo pozabe pokrili slovensko tragedijo.

ZAVRAČAMO SPRAVO ZARADI SPRAVE! NE MORE BITI SPRAVEMED "HEROJI IN IZDAJALCI"! NOČEMO SPRAVE OB ZAMOLČANI RESNICI!

Povejmo jo vsi, vso resnico povejmo! Domobranci se ne bojimo tudi one, ki nas obremenjuje!

Zopet so drugi, ki bi radi - ob pavšalni sodbi - vse posadili na isto zatočno klop, z enako krivdo in istimi grehi: "Vsi so krivi, vsi so pobijali, vsi so bili enaki!"

Za komunistične umore iščejo protitež. Najprej so skušali izmisliti postojanko Sv. Urha po fašistično-nacistični priležnosti Podbevškovi. (Osebnost sem poznal to žensko, ki je bila pripravljena služiti vsem v vsem - tudi nam na Sv. Urhu.)

Bil sem na postojanki Sv. Urh. Ob partizanskem napadu sept. 43. sem vodil obrambo. Ko nam je že zmanjkovalo streliva in je bila resna nevarnost poraza, je postojanka udarila v izpad ter pognala partizanske brigade v beg. Na bojišču so pustili 36 mrtvih, vključno 4 partizance. Med padlimi je bilo tudi nekaj vaških stražarjev, zajetih na Velikem Osolniku. Nekaj mrtvih so svoji odpeljali. Ostale pa smo pokopali v večje grobove ter jih zaznamovali s križi. Ločeno od grobov, v jarku pa smo zasuli dve muli, ubiti ob napadu.

Se predno so bile vaše straže so Italijani čisto izvajali racije v tem gnezdu komunističnih veljakov: Zadvoj, Zavogelj, Zalog, Zadobrova, Vevče, D. M. v Polju, Sostro, Dobrunje, Bizovik. Vedno so določili nekaj talcev, katere so streljali v gozdovih pod Sv. Urhom. Ena največjih racij je bila ob partizanskem požigu papirnice Vevče. Takrat je doletelo tudi mojega očeta.

Zaradi številnih partizanskih provokacij - talcev in internirancev na Rabu, zaradi padlih partizanov ob napadu, zaradi preprečitve vdora v Ljubljano sept. 43., z ozirom na prvo taborišče nacionalne ilegale in partizanskih umorov vaščanov ob tej, je Sv. Urh važen zgodovinski mejnik revolucijske dobe, katerega KP skuša zamisliti in umazati.

S tem namenom so po vojni uprizorili krvavi teater "ljudskega sodišča" na Sv. Urhu. Sklicali so miting in nam nagnali svoje "ljudstvo" da bo pričal "pravični sodbi ljudskega sodišča belogardističnim zločincem."

Za scenarijo so onečastili cerkev, razbili oltarje, tla in stene pa oblili s krvjo.

Iz zaporov OZNE so prignali razbita in mučena: duhovnika Petra Križaja in domačina Alojzija Svetka, "kot ena izmed glavnih zločincev." Pa noben od njiju ni bil na postojanki Sv. Urh.

Sestre in domobranci dekleta so morale odkopavati grobove. Ko so lopate zadele ob nekaj topega, so na povelje vse partijske zastave klonile v pozdrav. Dekleta so odkopale - glavo ubite mule.

Vse izkopane so nato prenesli v grobnico, kot "žrtve belogardističnega divjanja."

Duhovnik Peter Križaj in domačin Alojzij Svetek tudi pod mučenji nista mogla priznati zločinov, ker jih ni bilo, pa so ju vseeno obsodili na smrt z obešenjem.

Lani sem jih javno pozval, naj zopet skličejo miting in mi dovolijo prosto besedo pa so se zbal resnice.

Nedavno so iznesli tudi nek genocid v Gorjancih. Borba na Javorovici ni bila genocid, je bila borba; terjala pa je mnogo partizanskih življenj.

Partija se utaplja v krvi lastnih zločinov, katere bi rada vsaj izenačila z nami. Kadar je ideološka borba prešla na vojaško področje, so se na obeh straneh dogajali pozitivni in negativni primeri.

"Dialog z orožjem nima meja." Na tem, samo na tem področju bi mogli najti podobnost. Toda zgodovinska resnica ne more obstati v pavšalnih sodbah.

Umori med revolucijo niso bili "izpadi posameznih partizanov!" So program partije.

Pokola po vojni niso zapovedali partizanski desetarji. Zapovedal ga je krvavi maršal s slovenskimi rablji.

Ločiti moramo jasno: Bili sta DVE SKRAJNI - NASPROTUJOČI SI SILNICI. Teh silnic pa niso oblikovali posamezni osebni primeri, ne na eni, ne na drugi strani. OBLIKOVALI SO JIH OSNOVNI TEMELJ SILNIC: VZROK - SREDSTVA - NAMEN!

Prva silnica: Organizirana KP z jasnimi, odločno brutalnim načrtom: Izkoristiti stiske okupiranega naroda za revolucijo z vsemi sredstvi do oblasti! Z preizkušenimi boljševičskimi metodami terorja. Z v Moskvi in Španiji izvežbanimi komisariji. Vse pa v plašču zaščite in opore Stalina.

Druga silnica - (posledica brutalnosti prve!): Osamljen in od vseh zapuščen slovenski narod. Pripet na svojo zemljo, vero in poštenost. Narod teritorialno okupiran in razkosan. Narod politično needin, brez voditeljev, sam s svojim klicarjem vel. škofom Gregorijem. Narod brez prijateljev, toda odločen proti vsaki tiraniji, z vero v svobodo, Boga in Mater božjo!

Geslo in nalog prve silnice - KP - je bilo: vsestranski teror, gospodarsko razdejavanje, medvojno zlasti pa povojnomnožno pobijanje živih, zavednih Slovencev, pravi genocid, krona vsega pa vetrinjska tragedija v množičnih slovenskih grobiščih.

In geslo druge: Bog - Narod - Domovina!

Smo bili res vsi enaki?

Kdo je izzval okupatorjeve racije za talce in internirance? Kdo je napadal in kdo se je branil? Smo bili enaki?

Za doseg svojih ciljev je šla partija brezobzirno in brutalno. Od paktiranja z okupatorjem, do likvidacije lastnih simpatizerjev.

Najprej je šla v sabotažo bivše jug. vojske. Potem je z Gestapom vohunila za Hitlerjevo peto kolono. Ob nemškem vdoru v Slovenijo so komunisti organizirali pohod od Save, s prošnjo nacistom, da zasedejo vso Slovenijo.

Do Hitlerjevega napada na Sovjete, že v okupirani Sloveniji, so bili slovenski komunisti Hitlerjevi prijatelji s pozdravom stegnute desnice: "Heil!" Po napadu na Stalina - ne na Slovenijo - pa so slovenski komunisti stisnili pest v "Smrt fašizmu in svobodo narodu." Kateremu narodu svoboda? Slovenski privilegirani boljševičski kasti!

Se spomniš, ko so peli:

"Na klic Kominterne, združite se v čete; v boj za svobodo, v boj za Sovjete!" Se še spomniš? Ne, tega tudi jaz ne bom pozabil do smrti.

Ko je vodstvo OF uvidelo, da narod odklanja njihove poje manevre pretvarjanja, hrepeni pa po ilegali za resnično svobodo in zavetje pred okupatorjem in partizani, je dec. 41. objavilo dodatno točko OF programa:

"KDORKOLI BI SE BORIL PROTI OKUPATORJU IZVEN OF, GA JE TREBA IMETI ZA PETOKOLONAŠA IN IZDAJALCATER GA TREBA LIKVIDIRATI."

Ne, kdorkoli bi se kakorkoli boril proti okupatorju, je naš zavezanec. Tako bi mislil pošten Slovenec. Ne, je izdajalec in ga je treba likvidirati.

Ta proglas KP je vzrok vse slovenske tragedije! Po tej logiki je danes dva in pol milijona slovenskih izdajalcev!

In vendar se vodstvo OF ni zadovoljilo s tem monopolom. V svoji bolni domišljiji strahu, obenem pa v načrti pripravi nujnega domačega sovražnika, je začela pobijati načelno vidnejše osebe z opravičilom, da pripravljajo organiziran odpor proti OF.

V partizanskem boju za Sovjete, je bilo treba ubiti nacionalista ing. Fanusa Emerja. Potem iz Štajerske, pred okupatorjem pribegla akademika Župca in Kiklja. Pobili so duhovnika Ehrlicha. Zahrbno so umorili slovenskega bana. Ugrabljali in v gozdovih mučili so slovenske župane, študente, duhovnike, delavce, dekleta, kmete. Cele družine z otroci vred so bili izdajalci.

Ker med fanti po vaseh ni bilo odziva za partizane, je partija začela s prisilno mobilizacijo in izzivanjem okupatorja. Ta je z represalijami prisilil moške, da so zbežali v gozdove, kjer so bili plen partije.

Prav tako OF ni imela uspeha z bivšimi oficirji in podoficirji, kateri so čakali nacionalne ilegale. Da bi se jih partija iznebila, jim je poslal vabila za OF po uradni pošti v fašistični cenzuri. Okupator jih je interniral in poslal v internacijo.

Ni bilo to izdajstvo velikega kova? Partija je to imenovala - "taktična poteza."

Nedavno sem govoril z znancem iz Slovenije, ki mi je med drugim dejal: "Prav je, da niste bili komunisti, vendar OF bi se pa vseeno lahko pridružili; ne bi bilo toliko gorja, toliko sovraštva in morije." Sklepal sem, da je bil Kocbekov učencec.

Kako naj bi se pridružili agenton in terencem OF, ko so nam dopovedovali, da Boga ni. Da je vera opij za ljudstvo. Da je Stalin oče narodom.

Kako naj bi se pridružili "partizanskim tolpom" - oprostite - tako so jih tedaj ljudje imenovali po deželi. (Po resnici pojdemo v čas dogodkov.) Namesto, da bi partizani ljudi bodrili, jim prinašali zavetja in upanja,

so jim prinašali strah, teror in smrt. Ko je podnevi okupator opravil svoje, so partizani nadaljevali v nočeh: grožnje, ropi, odgon živine in ljudi. Kako naj bi se jim pridružili - ?

Sam Kocbek je kmalu spoznal, da je padel v "jamo razbojnikov." Da je preživel, je moral fingirati zvestobo in hlapčevsko poslušnost partiji. Na kongresu OF avgusta 42. je kot predstavnik krščanskih socialistov izjavil: "Vedite, dragi tovariši, da smo z vami v vsaki besedi, ki jo izgovorite. Vsaka vaša misel in beseda naj bo izgovorjena tudi iz naših src." Kako nizka revščina človeka, ki je hotel biti velik -

Za delavski praznik 1. maja 42. me je gnalo na Orlje pri Ljubljani, kjer so praznovali delavci papirnice Vevče, že v znamenju OF.

Kmalu po prihodu me je zagledal Maks Galetič - "predsednik izvršnega odbora narodne zaščite vzhodnega ljubljanskega rajona." Poklical me je v stran in mi že nekoliko vinjen dejal: "Saj ti si že fejš fant, le škoda, da si v taki farški družbi. Ko bomo popravili z kulaki, farji, izdajalci in sovražniki delavnega ljudstva, med katerimi so tvoji sosede, pa tvoj oče in brat, tedaj šele bo resnična svoboda. Pridruži se nam, dobro ti bo. Od tebe je odvisno, kam greš: ali v OF, ali na listo ljudskih sovražnikov?" V njegovi alternativni je bila zahteva.

Kako naj bi se pridružil? Da bi pomagal "pospravljati" kmete, duhovnike, poštene, verne vaščane? Da bi streljal lastnega očeta in brata? Kdaj, kdo mu je dal oblast nad življenjem in smrtjo? Ves pošten narod je bil na listi "ljudskih sovražnikov", kot je dejal Kidič: "Če po revoluciji ostane le pet Slovencev in bodo ti komunisti, bomo dosegli namen."

Vprašam te, moj mladi prijatelj: tebe, ki si se rodil po onih krvavih manevrih: ali bi se jim ti pridružil? Bi bil zmoežen ubiti tvojega soseda, prijatelja, domačega župnika? Bi ti ustrelil lastnega očeta in brata? Bi ti želel tako - krvavo, boljševičsko svobodo - ? Ko so se norčevali iz vere in nas zasmehovali, smo jih prosili: "Nikarte!"

Ko so v nas dvigali pesti, nas imenovali izdajalce, grožnje pa podprli z umori, smo odkopali skrite puške - naše slovenske puške, ali če hočete, jugoslovanske - ne okupatorjeve! Pripravili smo koso ali sekuro za zapah in čakali v tistih krvavo svinčenih nočeh, kdaj bo udarilo na vrata.

SE NI DALO DRUGAČE! BILA JE SAMO ENA MOŽNOST - BRANITI SE IN BRANITI DOM!

Zato so se fantje grupirali po vaseh in prežali, kdaj bo strel udaril v noč in bo obupni krik pretrgal morečo tišino.

Spomladi 42. je Slovenska zaveza političnih strank poslala na teren prvo ilegala z namenom zbiranja fantov za zaščito ogroženih in končni udar okupatorju.

Pred nastopom - v noči 17. maja je nam major Novak med drugim naročil: "Vas je uprto upanje naroda. Vaša naloga je zgodovinska, vaša pot bo težka, že zaradi partizanskih enot, ki so v gozdovih. Izmikajte se direktnim napadom nanje. Če pa boste napadeni, sprejmite borbo v obrambo. Tudi izven OF ima narod pravico živeti!"

V Gorjancih je zagorela grmada resnične svobode ter vtila upanja in vere v pravico življenja slovenskim svobodnjakom.

"Štajerskemu bataljonu" se je pridružila močna skupina iz Št. Ruperske doline z našo legendarno junakinja IRENO. Prišli so fantje iz Notranjske, Dolenjske, iz Št. Jernejske doline, iz Bele krajine, iz gorjanskih vasi.

"Pa je naša kri zavrela, skupaj fantje smo prišli, z neba jasnega kot strela, v bran smo se postavili," je odmevalo v Gorjance.

Potem, pozneje, so nastajale Vaške straže in branile vasi.

Iz ognja turjaških ruševin, ob prisegi prevaranih borcev je vstala domobranska vojska pod poveljstvom generala Leona Rupnika. Udarni bataljoni so čistili našo zemljo boljševičskih brigad.

"Z nami bratje je pravica, z nami vsemogočni je Bog!"

Ponovno poudarimo in jasno povemo: Nismo streljali na partizane zato, ker so bili partizani. Niti ne zato, ker so bili komunisti. Streljali smo zato, ker so oni streljali na nas, naše domove in na vse, kar ni hotelo z njimi.

Je enakost med tistimi, ki ubijajo življenje in med tistimi, ki ga branijo?

HOTELI SMO ŽIVETI! ŽIVETI SVOBODNI SLOVENCI V SLOVENIJI, NE SLOVENSKE BOLJŠEVIKI V SOVJETSKI REPUBLIKI!

Spet so zadihala zorana polja. Nagelj in roženkraut sta spet zadehtela na dekliskem oknu. Ljubezen je drhtela ob fantovski pesmi na vasi. SLOVENIJA je pričakovala zloma okupatorja in komunizma.

Ob pogovoru s slovenskimi abiturienti na taborenju v Andskih gorah, mi je eden izmed njih stavil vprašanje: "Kako, da v vsej dolgi državljanski vojni, ni bilo prostora za spravo, ali vsaj premirje med brati?"

Da, bili so momenti - ne sprave, pač pa nedogovorjenega premirja ob značilnih važnejših dogodkih: Štajerski bataljon, ob skupnih napadih na Italijane, ob italijanskem razpadu, ob Grčaricah in

Turjaku in morda še kdaj.

Tudi naša domobranska pesem poje: "V slogi bratski hvali naj Boga, vsa Slovenija."

Nam, kot partizanom-nacionalistom, je presedalo sovraštvo. Pa so politični komisariji z manevrom zairbnega napada podžgali novo sovraštvo.

Ponavljam, kot sem dejal v Buenos Airesu: Če bi OF ne bila orodje KP, ne bi imela političnih komisarijev-sodnikov in rabljev, ne vaških terencev-tožilcev. Bi torej ne bilo nasilja! Če bi ne bilo nasilja, bi ne bilo odpora. Bi ne bilo ne Vaških straž, ne Domobrancel. Bi ne bilo slovenske tragedije, ne pol stoletja slovenske sužnosti!

Dokler so bili slovenski fantje, ki so zbežali v gozdove pred nasiljem okupatorja sami - brez komisarja - so bili ljudje in ljudje so jim bili prijatelji! Ko pa jih je zajela partija, so postali robot terorja in strah ljudem po vaseh.

Očitajo nam prisego Hitlerju. To je cinizem partije, ki je vseskozi paktirala z okupatorjem, prisegala pa je zvestobo krvniku Stalinu!

Noben domobranec ni prisegel Hitlerju! Noben domobranec se ni boril na nemški fronti!

PRISEGA, KI JE VSILJENA, NI PRISEGA!

Ko so partizani gonili vaščane pod gozd k prisegi OF, Stalinu in sovjetski armadi - vaščani za ta akt niso odgovorni.

Od celjske postaje do Teharja smo morali domobranci in civili z otroci vred kričati: "Mi smo bela garda, izdajalci in morilci slovenskega naroda," prisiljeni pod biči in brcami.

Je to "priznanje" verodostojno?

Slovenski fant pa je prisegel prostovoljno v tisti krvavi noči, ko so mu izropali dom. Ko so mu na pragu pobili očeta in odgnali brata.

Slovenski fant se je pridružil, da se bo branil, da bo branil dom in vero pred slovenskimi boljševiki!

TA PRISEGA JE SVETA IN NEPREKLICNA!

Vojak s čisto slovensko zastavo, s pesmijo domovini. Vojska s slovenskim poveljstvom in slovenskim poveljem, na slovenski zemlji. Vojska Slovenije - ne partije!

KP je dobro vedela, da domobranske ideje ni mogoče vojaško streti. Zato se je poslužila nesramne-izdajalske kupčije z albijonskimi mešetarji. Prodali so našo zemljo Koroško, Primorsko, Benečijo pa Trst in Gorico za potoke slovenske krvi.

Svinčena lava razočaranja nad vsemi je obilila prodane domobranske polke. Kar je sledilo potem, sem doživel, pa ne najdem izraza za težo besede. Bataljonski kurat Poldo Tone mi je šepnil: "Odpri se je pekel."

Ko bi vedeli, kaj so počenjali z nami, z dekleti, ženami, materami in dojenčki.

Pesnik France Rozman je zapisal: "Umreti je lepo, toda umirati mladi, kot sužnji umreti, to je težko."

Le kadar je zmajal navtek tam nekje izza teharskih borštov, se je spet zbudilo življenje. Misel in z njo zelja sta poleteli tja daleč - domov. Da bi jih še enkrat videl - domače! Da bi jim povedal - za moj grob.

S pesnikom Balantičem smo se poslavljali: "Poškropi me z blagoslovljeno vodo, da najdem vsaj konec poti. Mati, mene več k tebi ne bo."

Tisto pozno popoldne, ko se je vroče sonce z razbeljenega, ostrega kamenja, že nagibalo za vrhove, se je tam nekje sredi arene lahko oglasila:

"Polje, kdo bo tebe ljubil,

ko bom legel v hladni grob - ?"

Suha, žejna usta tisočev - na smrt določenih - so kar sama poprijela in obljubljala:

"Jaz pa bom pomlad naprosil, naj gre mimo tvojih trat."

- 45 let pozneje -

MRTVI DOMOBRANCI SO IZPOLNILI OBLJUBO.

Narod velikan, bi poginil v brezupu in ranjenem ponosu. Ti narod moj, si le klonil razočaran v zlu, ki brat mu botruje. S krvavo zvezdo je hotel pokriti zločin in s srpom je pozl mladlo klasje slovenske pomladi. Devetkrat devet komolcev globoko ga je zmetal; prav do tvoje srca - Slovenija draga. Zato ni moglo umreti. Zato je živel in vzklilo v cvetje za novo slovensko pomlad.

Pisatelj Ivan Cankar je dejal: "Ta domovina je vredna najzlahtnejše krvi in najboljšega življenja."

Slovenska mladina pred 45 leti je položila na oltar za TO DOMOVINO NAJZLAHTNEJŠOKRI IN NAJBOLJŠA ŽIVLJENJA.

DOMOBRANCI - JUNAKI - MUČENCI! Živi-zmagujoči smo bili prodani, prevarani in pobiti - MRTVI ZMAGUJETE!

Če je moralo biti vse prestano gorje našega naroda cena za slovensko svobodo in samostojnost, je bilo vredno trpeti in umirati za Te, naša draga SLOVENIJA.

DEMOKRACIJA ALI PREVARA

Navdušenje, ki nas je prevzelo ob političnih spremembah v domovini po volitvah, se je začelo v nas počasi ohlajati. Vedno več ljudi se začudeno vprašuje: Kaj se je pravzaprav zgodilo? Zakaj je tako velik del uprave po štirih mesecih še vedno v komunističnih rokah? Važne ključne resorje, kot so notranja uprava, policija, vojska in finance, še vedno zasedajo komunisti. To je skoraj vse, kar v politiki kaj pomeni. Sedanji večinski nekomunistični vladi so blagovolili dovoliti samo vlačenje bankrotiranega gospodarstva iz blata, v katerega ga je pahnili prejšnji rdeči režim. Pa še pri tem na vse načine nagajajo in rušijo, da bi čimprej lahko 'dokazali' nesposobnost nekomunistične vlade.

Res se danes lahko prosto piše o starih grehah in zločinih KP, toda - kdo od teh grešnikov je bil že poklican na odgovor? Za to obljubo so jim stari gadje dali protiuslugo: demokracijo imate lahko, ampak oblasti vam pa ne damo!..Tegase zdaj tisti, katere je narod na volitvah potisnil na cesto, krčevito drže in še naprej nemoteno rovarijo izza političnih kulis. Zato je toliko perečih vprašanj, ki bi jih morala nova vlada rešiti takoj po prevzemu oblasti, obtičalo v starih kolesnicah.

Pogosto slišim ugovor, da se vse ne da spremeniti kar čez noč. To stoddostno drži, toda prva naloga novih gospodarjev bi morala biti, da svojo hišo pospravijo in očistijo. Komunisti so po 'osvoboditvi' v nekaj dneh odslovili vse uslužbence in jih nadomestili z nepismenimi hlapci in nesposobnimi revolucionarji, samo če so znali s partijo tuliti v en rog. S tem so uspeli. Zakaj se ne more nova vlada učiti od njih! V dobro narodu in vam samim vam iskreno želim spoznanja, da se klin izbija s klinom ne pa z gobo. Demokracija ne more uspeti, če zanjo 'dela' en sam komunist, kajti ti ljudje imajo svojo vero, svoje zakone, in poznajo samo svoj poseben svet, za katerega delajo, legalno ali ilegalno.

Zdaj, ko vam je narod na volitvah izrekel zaupnico, je čas za graditev novega sveta. Komunisti so podrli stari red in so na teh razvalinah tudi ostali, ker jih narod ni sprejel in podprl. Vi imate narod na svoji strani, zato kot en mož vsi korajžno na delo za novo demokratično Slovenijo.

Veliko žegna in uspehov vam želi

Stane Pleško, Kanada

Župnijska hranilnica in posojilnica "Slovenija"

Vam nudimo razne finančne usluge: Posojila za hišo, avtomobile, potovanja, študijske, turistične, vsaki prihranki pa se vrnejo po najvišji možni stopnji.

Poslužite se naše slovenske finančne ustanove!

URADNE URE

na Manning Ave., Toronto

Torek - sredo 10 a.m. - 3 p.m.
Četrtek - petek 10 a.m. - 8 p.m.
Sobota 10 a.m. - 1 p.m.

Tel.: 531-8475

na 739 Brown's Line, Toronto

Torek - sredo 10 a.m. - 3 p.m.
Četrtek - petek 12 p.m. - 8 p.m.
Sobota 10 a.m. - 1 p.m.

Tel.: 255-1742

v Hamiltonu pri sv. Gregoriju Velikem

Vsek petek od 4h do 8h zvečer.
Sobota 10 a.m. - 1 p.m.

Tel.: 561-9852

25 TISOČ SLOVENCEV NA TEHARJAH

se spominja tisočev žrtev povojnega partizanskega pokola. (Po uslužnosti celovške NEDELJE, 21. okt. 1990)

Škof Kramberger je naševal v spremstvu 130 duhovnikov.

Zgoraj levo: V sredini je mariborski škof dr. Kramberger, ob njem dr. Zdešar, od katerega je ravno v teh dneh izšla knjiga, ki pravi, kako se je rešil iz teharskega pekla; zgoraj desno: predsednik slovenske vlade prof. Peterle in minister dr. Capuder; da bi nikoli več ne dvignil roke brat zoper brata; levo spodaj: dr. Tine Velikonja; desno spodaj: večtisočglava množica, zbrana na kraju, o katerem se ni smelo govoriti 45 let. Slike: Eggenberger

Tisoči s križem zaznamovanih

Spravni spomin umorjenih na Teharjah - štajerski Kalvariji

Veliki molk vseh teh nekaj desetletij je v nedeljo, 14. oktobra, spregovoril tako silovito, da zanj preprosto ni besed.

“Ko smo v duhu povezani s papežem Janezom Pavlom II., Petrovim naslednikom, glasnikom miru in sprave med narodi sedanjega sveta, se je naša krajevna Cerkev in lahko rečem vsa Cerkev na Slovenskem zbrala na kraju, o katerem se ni smelo govoriti 45 let, na kraju, kamor nismo smeli priti zaradi skrivnosti, ki jo nosi zemlja, odpadni material in raztaplja voda Teharskega jezera; pri njih smo, ki jih nismo smeli imenovati in obiskati, smo na slovenski štajerski Kalvariji, kjer se je pred štirimi in pol desetletji uresničil veliki petek za tisoče in desettisoče iz našega naroda.”

Bil je to uvodni nagovor mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja, ko je s 130 somaševalci začel mašno spominsko slavo na Bukovžlaku pri Teharjah. Komur je bilo dano videti tisto dvajset- in več tisočglavo

množico, ki se je bila sešla na kraju, od koder je v povojnem času šlo v smrt od 20 do 40 tisoč ljudi, komur je bilo dano doživeti ta shod, ves žalni scenarij, stotine prižganih sveč, solze, ki so prenekaterim izpirale bolečino, izpovedi taboriščnikov, komur je vse to v srcu ostalo, ta več ne potrebuje besed.

V njem živi pretresljivo doživetje teharske spominske svečanosti, molitve ljudstva, pesemsko ubranih skladb moškega zbora iz Polzele, evangelijsko odrešujoči nagovor škofa Krambergerja, državni in prijateljski klic k spravi in medsebojnemu spoštovanju slovenskega premiera Lojzeta Peterleta, ganljivo pričevanje preživelega teharskega taboriščnika Tineta Velikonje, občuten recital Tineta Debeljaka, sina izgnanca, iz očetove pesnitve Črna maša za pobite domobrance, poezija Frana Milčinskega “Prižgimo luč, ljudje!” -izgovorila sta jo gledališka igralca Ljerka Belak in Bogomir Veras -, veličastni pesmi Zdravljica in Gallusov Ecce quomodo moritur

iustus (Glejte, kako umira pravični) komornega pevskega zbora iz Celja. Komur je bilo dano doživeti, razumeti, sprejeti... Rudi Bras je prišel iz Argentine, da bi v imenu preživelih v slovenskih mučilnicah, raztresenih po širnem svetu, pa v “imenu mrtvih ust, zasutih z zemljo”, v imenu tistih, ki so se v usodnem trenutku - umirajoča telesa soborcev so padala druga na drugo, na dno brezna, na studente krvi - , zaprisegli, da bo slednji, ki bo preživel brezna, povsod oznanjal namene, borbo in končne usode mučenih in pobitih slovenskih domobrancev.

Silovito je sedaj govoril križ, zasajen v zemljo, kjer se je kri tolikih mučencev že spojila v plodne sile narave. Silovito je sedaj govorilo cvetje, venci, množica gorečih sveč ob križu in ograji, ki nas je delila od kraja, kjer so trupla mučencev pokrita z odpadki iz celjske cinkarne. Spregovorili sta država in Cerkev. “Za božjo voljo, da bi se kaj takega nikoli več ne ponovilo! Da bi v vrtincu tujih interesov v

našem narodu še kdaj dvignil roko brat zoper brata. Bodi ta grozljiva izkušnja za vedno za nami.”

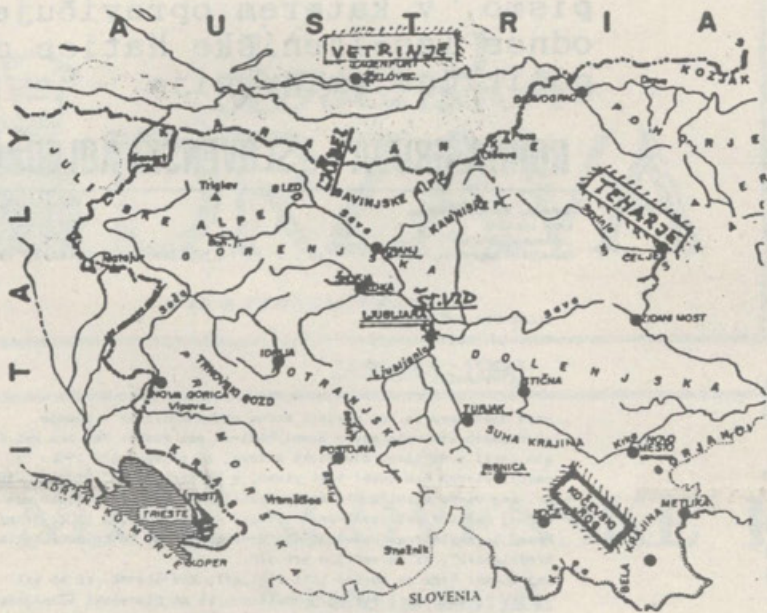
Prižgimo luč, ljudje! Ta vzklik je na žalni slovesnosti množici zbranih - in vsem Slovencem dobre volje doma in po svetu - hotel biti program, da bi se resnično med seboj spoštovali, potem ko smo si odpustili ter vrnili ime žrtvam ene največjih tragedij slovenskega naroda.

Nad zemljo, ki je pila kri mučencev, je dostojanstveno govorila o tistih dneh cerkva sv. Ane. Mnogi romarji pravne teharske nedelje so jo obiskali. K njej so poneli imena svojcev, stolčeni v smrt v teharskih mučilnicah. Ob večerih se je tolažilno oglašal le zvon sv. Ane s svojim avemarija; cerkva je bila s svojim zvonikom nema priča, ko so črna brezna sprejemala stotine in tisoče mladih in odraslih, tesno povezanih z žico.

Jože Zadravec

"NA TISTO TIHO DOMOVANJE..."

"Go, way-farer,
bear news to Sparta's town
that here,
their bidding done, we laid us down".

Simonides at Thermopylae, 480 B.C.

Pojdi popotnik in svetu povej,
da zvesti povelju
smo legli k počitku v Kočevju,
po bridkem trpljenju brez mej!"

V Rogu A.D.1945.

KNJIGE IN REVIJE

Trilogija

O pobojih vojnih beguncev leta 1945: Vetrinje — Teharje — Rog.
šil. 120,—
Can dol 13,—, US dol 12,—

Teharske žive rane

Roman Leljak je zbral najpretnostnejše izjave preživelih pri Teharske morije, ki o naravi in nameni komunistične revolucije na Slovenskem pove več kot vse drugo.
šil. 130,—
Can dol 14,—, US dol 13,—

Črne bukve

Knjiga, ki o "NOB" govori drugače. Ali je bila OF res lista sila, ki je nam Slovincem bila potrebna? Knjiga je prvič izšla leta 1944 v Ljubljani.
šil. 180,—
Can dol 18,—, US dol 17,—

Kri mučencev

Knjiga o grozotnih pomorih duhovnikov na Slovenskem, ki jih je zagrešila boljševistična ideologija. Prvič je izšla leta 1944 v Ljubljani.
šil. 115,—
Can dol 12,—, US dol 11,—

Sam proti njim

I. in II. del
Knjigi Romana Leljaka govorita o delovanju tajnih služb ter o mračnih, zahrbtnih metodah, ki jih tajne službe v JLA izvajajo nasproti mladim vojakom. Knjigi sta tematsko ločeni.
I. in II. del šil. 270,—
Can dol 27,—, US dol 26,—

MOHORJEVA KNJIGARNA

Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt / Celovec, tel.: (04 63) 56 515-17

Stalinistična revolucija na Slovenskem, 1. del

Delo je delno polno polna. Čeprav gre za zgodovinsko pisanje, se vendarle bere kot povest. Avtor dokazuje svoje trditve iz knjig, ki so izšle leta 1944 v Ljubljani, in sicer prav s tem nepristransko spoštovanjem.
šil. 210,—
Can dol 21,—, US dol 20,—

Teharje so tlakovane z našo krvjo

Zakaj pa me potem leta 1945 nisi rešil? Zakaj si me pustil v teharskih pri Čelju, kjer so me postrelili? Veneč svetica v prsi, ne da bi me vprašali po mojem življenjskem, če manj po moji krvi? 104 strani, broš.
šil. 35,—
Can dol 3,—, US dol 3,—

V Rogu ležimo pobiti

V odličnem uvodu prikaže pisatelj medvojno dogajanje v Sloveniji, kot ga gledajo obkroženi zgodovinarji, potem pa namreč ostane pričevanje človeka slovenske protikomunistične vojske, ki so jih Angličani konec maja 1945 z zračno silo vrnil v Vetrinje na Korordnem blamor so se zadržali kot politični begunci ob koncu zadnje svetovne vojne v Sloveniji, kjer so se potem kot redke priče vrtili iz skupnega groba v Kočevskem Rogu, v katerem počiva na tisoče njihovih tovarišev. 96 str., broš.
šil. 25,—
Can dol 3,—, US dol 2,50

TINE DEBELJAK

Velika Črna maša za pobile Slovence

Ravno pozorno in ideološko neobremenjeno branje nam pokaže, da je Tine Debeljak s "Črno mašo" že leta 1949 Slovincem pomnil spravo, in to v pesniški, ki govori o enem najbolj tragičnih dogodkov nove slovenske zgodovine.
šil. 180,—
Can dol 18,—, US dol 17,—

VIDEO-KASETA

"Slovenska sprava"

Kočevski Rog — 8. julija 1990
Video-kaseta obsega tri maše in govore za pobile Slovence 1945.
šil. 498,—
Can dol 50,—
US dol 47,—

KASETA "Slovenske zemlje čuvarki"

Pesni in godbe slovenskih domobrancev
Originalni posnetki iz leta 1944 — komentar iz leta 1990.
šil. 100,—
Can dol 10,—
US dol 9,—

Zapravljena dediščina J. B. Tita

Knjiga angleške publicistke Nore Beloff je izšla pred nekaj leti v tujini. O Titu in njegovi dediščini govori drugače, kakor so zapisali naši uradni zgodovinarji. Morda tokrat prebere pravo resnico o Titu?
šil. 170,—
Can dol 17,—, US dol 16,—

Krivda in greh

Zbrane misli Spomenke Hribar, ki so med vsemi Slovenci prebudile narodni čut za spravo.
šil. 35,—
Can dol 4,—, US dol 3,50

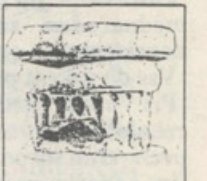
Spomini bivšega oznovca

Bivši član OZNE Zdenko Zavadlav, ki so ga obsodili na smrt, je spregovoril. "Ubijali smo jih..." "Rankovič mi je smrtno kazen spremenil v 20-letni zapor."
šil. 100,—
Can dol 10,—, US dol 9,50

Žrtve oblasti

Pretnostne izpovedi žrtv povojnih procesov — od razpitihi dachauskih do manj znanega mauthausenskega. Knjiga Darke Zvonarjeve, ki ima ambicijo osvetliti mračno plat povojne zgodovine izključno z opisom nekaj tragičnih osebnih usod. Ljudje, ki so jih zmetli mlini samopašne oblasti, pripovedujejo...
šil. 100,—
Can dol 10,—, US dol 9,50

Jožko Šavli Slovenska država KARANTANIJA institutio Sclavenica

Knežji kamen

Knjiga, ki nam v novi luči odkriva zgodovino Slovencev in njihovo mesto v Evropi, njih lastno državnost, pravo in vojsko. Knjiga, ki nam odkriva slovensko demokracijo, pomen slovenske vasi in enakopravnost slovenske žene.

Črni panter

Bogata in presenetljiva vsebina obsežne knjige o temeljih slovenske države Karantanije, ki so se nam ohranili prav v današnji čas. Karantanija, njena organizacija in pravo, so v virih navedeni z "institutio Sclavenica", na ravni z drugimi narodi v Evropi.

Armulf Korotki

Vojvoda Armulf Korotki († 899) sin frankovskega kraljeviča Karlmana in Karantanje, je postal kralj in zatem cesar. Po njem je bila karantanija v središču dogajanja v Srednji Evropi.

Knjiga, ki pomeni prelom v pogledih na slovensko zgodovino, prihaja sedaj v knjigarne, naročite pa jo lahko tudi neposredno pri izdajateljih. Cena 450,00 din, ali protivrednost v drugi valuti. Predgovor k knjigi je napisal prof. Darko Bratina z univerze v Trstu. Likovna oprema Oskar Kogoj. — Številne slike dokumentarne vrednosti.

Založba Lipo, YU — 66000 Koper, Muzejski trg 7, tel. 068/23-291.
Splošna banka Koper, žiro račun 51400-603-31517
Editiones Veneti, A — 1081 Wien, Bennengasse 21, Austria, tel. 0222/94 00 09 (7-8, 21-22).

mladika Nova slovenska revija v Kanadi

- NOVI RAZGOVORI IN RAZGLEDI

Druga lunska, to je jesenska številka novega lista študijskega krožka za slovensko kulturo, in sicer Novih razgovorov in razgledov, ki je začel izhajati v Kanadi in ga ureja Rudolf Čuješ, prinaša veliko prispevkov z aktualno vsebino, ki zadeva položaj v matični domovini in v zdomstvu. Cilji revije pa glede na vsebino niso ukovirjeni v splošni družbenopolitični pogled, ki ga prinaša periodični tisk, ampak vključujejo predvsem znanost — filozofijo v okviru družboslovja, vprašanja iz ekonomije, zgodovine in splošen pregled dogodkov v slovenski kulturi doma in v svetu.

Uvodni zapis z naslovom Spomin je posvečen odprtim ranam iz slovenske državljanske vojne in se v celoti opredeljuje za nujnost, da se zgodovina ponovno napiše tudi na podlagi pričevanja poraženih.

V rubriki Razgovori je objavljen prispevek z naslovom Filozofija konkretno živga. V objavi zelo moti pomankanje strešic in tudi nekaj jezikovnih grobosti, sploh pa krajši prispevek tudi zaradi svoje preglednosti in grafičnih ponazoritev podaja le osnovo obširnega poglavja.

Urednik revije Rudolf Čuješ objavlja prispevek z naslovom Integralizem — Oris družbene filozofije, v katerem na podlagi zgodovine filozofije, to je ugotovitve pomembnih svetovnih filozofov, avtor ugotavlja človekov odnos in njegov položaj v družbi. Avtor primerja različne poglede velikih mislecev iz zgodovine in se naposled usmerja v problematiko, ki izhaja iz družboslovja kot takega, in sicer na družbeno kulturni položaj v preteklosti. Iz tega se avtor pogloblja v sodobno gospodarsko stvarnost v matični domovini, ki se usmerja v svobodno tržno gospodarstvo. Prvo poglavje svojega prispevka, ki se bo nadaljeval v naslednji številki, avtor zaključuje s tehnim pomislekom o bo-

dočnosti nove ureditve na domačih tleh:

"Prav v sedanjem času kršenja centralističnega načrtnega gospodarstva vidi večina rešitev v svobodnem tržnem gospodarstvu. To je vse prav, dokler razumemo pod svobodnim tržnim gospodarstvom gospodarski režim, ki priznava etiko in hoče služiti človeku in ki ne poniža človeka na stopnjo sredstva proizvodnje. Pričakovane rešitve od lassez faire tipa svobodnega trga pa bo prineslo večini nova razočaranja."

Prispevku sledi navedba obširne bibliografije. Sledi poglavje o humanistični ekonomiji, o kateri nepodpisani avtor ugotavlja, da je kot veda na univerzah Severne Amerike še vedno »glas vpijočega v puščavi«. S humanistično ekonomijo so se ukvarjali nekateri naši rojaki v zdomstvu, sploh pa velja podčrtati dejstvo, da je t.i. »Humanomics« nujnost v družbi, v kateri si kapital z delom obdrži vse gospodarske odločitve.

Sledi odlomek iz dodatnega poglavja, ki ga je dr. F. Bučar napisal za angleški prevod Resničnost in utvara.

Prispevek v rubriki Za zgodovino z naslovom Kdo nam piše zgodovino je delo Mirka Plevnika, ki v tvoricah nove jugoslovanske družbe zaznava pečat prostozidarstva iz samih korenin nekdanje zgradbe »troedinega naroda«.

Obrazlavlja tudi zgodovino prostozidarstva na jugoslovanskih tleh in tudi nekaj bibliografije. Krajši sestavek daje vtis brezhibnega jedrnatega poročila o usodnih političnih trenutkih, ki so jih preživeli jugoslovanski narodi.

Ob avtorjevi ironiji: »Kdo so bili Turki, ki so okoli sto let napadali naše kraje, vse do bitke pri Sisku leta 1593, nam pove ime Hasan paša Predojevič, poveljnik turške vojske v tej bitki«, se lahko nasmehnemo, saj je nam vsem znano iz zgodovine in pričevanj, da so tur-

ški vojskovodje bili nekdanji krvni davci, harači, ki ga je krščanska raja morala plačevati Turkom. Torej ima v tem pogledu slovenski priimek relativen pomen, saj je moral poznejši paša Predojevič skozi pranje možgan, ki bi še tako trgoglavoost prisililo k pokori. Zgodba paše Sokolovića, junaka Andričeve epopeje Most na Drini, nam to potrjuje. Prisotnosti srbohrvaških elementov v turški vojski pa naj nas ne presenečajo. Po zgodovinskih podatkih naj bi celo na dvoru v Carigradu bil uradni jezik srbohrvaščina.

V potopisu Ljubomira Nenadovića, ki je spremljal črnogorskega vladiko Petra Petrovića Njegoša na potovanju v Italijo, lahko zasledimo pričevanje o srečanju avtorja Gorskega venca s turškim dostojanstvenikom. Temu je pesnik na vprašanje, čemu se boji Turkov, odgovoril, da se boji le svojih bratov, to je celo velikega vezirja. O njih pa je turški plemič vzvišeno zatrdil, da so Turki.

In mi, v zamejstvu, lahko še najbolje vemo, kakšen je pomen priimkov pri določenih trditvah.

Lahko pa tudi Mirku Plevniku pri- trdimo, seveda če bi obtožil tisto množico ljudi, ki jih že Trubar omenja kot »martoloz«, to so krščanske obmejne enote, ki so jih Turki plačevali za udeležbo na svojih plenjenjih.

To bi lahko bila tehtna trditev o »škodi, ki so nam jo prizadejali naši poznejši bratje«.

Sledi pregled iz knjižne police, v katerem so krajša poročila o filozofskih, družboslovnih in psihodružbenih delih. Ob koncu je še vabilo urednika bralcem, ki jih vsebina revije zanima, naj postanejo njeni prejemniki.

Upajmo, da bo novi list našel številne bralce in tudi sodelavce.

Ester Sterco

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

646 Euclid Ave., Toronto M6G 2T5

Tel. 532-4746

747 Brown's Line, Toronto, Tel. 252-6527

John E. Krek's Slovenian Credit Union

OFFICE HOURS

MONDAY	10 a.m. - 4 p.m.
TUESDAY	10 a.m. - 8 p.m.
WEDNESDAY	10 a.m. - 4 p.m.
THURSDAY	10 a.m. - 8 p.m.
FRIDAY	10 a.m. - 8 p.m.
SATURDAY	10 a.m. - 1 p.m.

NEW TORONTO

TUESDAY	1 p.m. - 8 p.m.
THURSDAY	1 p.m. - 8 p.m.
FRIDAY	10 a.m. - 8 p.m.
SATURDAY	9 a.m. - 12 noon

**BITI ČLAN
HRANILNICE —
JE V KORIST TEBI IN V
POMOČ PRIJATELJU!**

UREDNIKU PIŠEJO:...

SPOŠTOVANIG. UREDNIK!

"DEVETNAJST ZAZNAMOVANIH"

Od vseh "izdajalcev" je v 45-tih letih ostalo le "devetnajst zaznamovanih", ne pa še, kar bi človek pričakoval, imensko "na svitlo danih". Za to načrtno zavlčevanje obtožujem zdaj kot sokrivca tudi sedanjo, do neke mere svobodno izvoljeno slovensko republiško vlado.

Zahtevamo, objavo vseh "devetnajst zaznamovanih": imena in priimke, kraj rojstva in obdobja življenja.

Prav tako zahtevamo imensko objavo vseh tistih živih komunistov, tudi borcev imenovanih - mimogrede vprašam: za kaj so se pravzaprav borili?, - ki so: a.- med slovenskemu narodu vsiljeno krvavo, neosvobodilno, komunistično revolucijo in b.- po končani vojni, množično morili zavedne in nedolžne Slovence. Pri tem svojem diabolčnem početju pa tudi otrokom, dojenčkom, niso prizanesli. Tudi ti neboljgjenčki so bili zanje izdajalci".

Objavite imena vseh, kot že rečeno: "devetnajst zaznamovanih" in dalje na stotine tistih, še živčih komunistov, ki so krivi vetrinske moritve in z njo vseslovenske tragedije.

Začnimo kar pri vrhu: Simo Dubajić je s prstom pokazal na Mačka.

Torej: Maček et consortes, ki so ukazali, pa vse do še živčih rabljev, ki so dejansko morili!

Postavimo jih pred nepristransko narodno, še bolje, mednarodno sodišče, z nalogo, da vse primere nepristransko razišče, razsodi in končno obsodi!

Vse do takrat pa resnična narodna sprava ni mogoča!

Pri vsem tem pa pričakujemo, post mortem rehabilitacijo vseh žrtev, povračilo odškodnine preživelim sorodnikom, ki naj vključuje vrnitev nasilno jim odvzeto imetje.

L. Pečan
z Dolenjske

29. OKTOBER

1918 - 1990

VABIMO

na proslavo tega pomembnega mejnika v zgodovini slovenskega naroda, ki bo v nedeljo, 28. oktobra, ob 4. uri popoldne v dvorani slovenske župnije na Brown's Line v New Torontu.

GLAVNI GOVORNIK

Dr. Mate Resman

predsednik Slovenskega državnega gibanja in Slovensko - Ameriškega Sveta:

SLOVENCİ IN DRŽAVA

V izredno čast si štejemo, da se bo te prireditve udeležil in na njej tudi govoril član nove slovenske vlade, dr. Jože Mencinger, podpredsednik Izvršnega sveta za gospodarstvo, ki se bo te dneve, na povabilo porajajoče se torontske Slovenske trgovske zbornice, zadrževal v Torontu.

....

Slovenske naseljence v Torontu in okolici dalje obveščamo, da bo v sredo, 31. oktobra, letos, ob 8. uri zvečer, prav v isti dvorani, srečanje z dr. Francetom Bučarjem, predsednikom slovenskega parlamenta, ki je poznan, zadnje čase, kot najvidnejši zagovornik slovenske suverenosti.

....

Slovinci, udeležite se proslave in srečanja v čim večjem številu! Pridite poslušati najnovejšo novice o demokratskem razvoju v domovini!

SLOVENSKO - KANADSKI SVET

G. Jože Prešeren, urednik Rodne grude, nam je poslal vljudno pismo, v katerem opravičuje odnos Izseljeniške Matice do politične emigracije.

RODNA GRUDA — SLOVENSKI KOLEDAR

Slovenska izseljeniška matica
61001 Ljubljana
Cankarjeva cesta 1/II
Slovenija — Jugoslavija

Ljubljana, 2. septembra 1990

SLOVENSKA DRŽAVA
Toronto, Ont., Kanada

Dragi uredniki,

pred dnevi sem se kot urednik Rodne grude mudil na srečanju slovenskih izseljencev v Dragi/Občinah pri Tratu. Tam sem med drugim dobil tudi izvod Slovenske države za mesec julij 1990. Na zadnji strani sem našel tudi pismo, v katerem je med drugimi omenjeno, naj bi se ukinita Slovenska izseljeniška matica, namesto nje pa naj bi bila ustanovljena Rafaelova družba. Obenem pa še nekaj besed iz znanstvenega besednjaka o "preoblečenih" in "birokratskih brodolomcih", ki da vedijo pri SIM.

Saj zaradi tega ne moremo biti ušaljeni, kot človek, ki ni bil nikoli "rešilovec", bil pa je delavec, ki mu Slovenska izseljeniška matica daje mesečno plačo, pa bi rad vedeno nekaj povedal. Menim namreč, da vsi očitki SIM temeljijo predvsem na nepoznavanju, na poviševanju vloge SIM, morda pa tudi na strahu pred kakršnokoli konkurenco.

Na SIM nas je namreč zaposlenih deset ljudi, od tega dva delava Rodno grudo, Slovenski koledar in revijo Slovenija v angleškem jeziku. Nobeden od nas ni bil nikoli v partiji, vključeni pa smo v združeno stranko, vendar našega službenega dela s tem ne povezuje. Ob napadih na SIM smo vsi prizadeti, ker nas nima za kaj biti arog, svoje delo smo ves čas pošteno opravljali, kolikor nam je bilo mogoče. Ne počutimo se ne brodolomce, ne preoblečence.

Zavedamo se temeljne napačnosti, ki jo je delala SIM: da ni upoštevala povojne politične emigracije. Vendar pa morate tudi vi priznati, da tudi z vaše strani ni bilo nikoli ne želje in ne pripravljenosti za sodelovanje z nami. Koniec koncev pa nam tudi doseženi komunistični režim ni dovoljeval dela s politično emigracijo. Stiki z nami so možni šele po slovenski narodni spravi, ki smo je vsi veselili in jo podpiramo. SIM se je sanjo zavzemala že zdavnaj, pa so bila naša mnenja premoševana.

Namreč Rafaelove družbe, ki je delovala samo krajši čas pred drugo svetovno vojno, je sama Cerkev ustanovila Katoliško središče za Slovence na tujem, ki pa se bo predvsem ukvarjalo s pastoralnim delom, delno menda tudi s kulturnim, ki pa ga bo usklajevala s SIM. Ministrstvo za Slovence po svetu se bo ukvarjalo predvsem s upravnopravnimi vprašanji, kot se spodobi državnemu organu. Na novo je bil ustanovljen tudi Svetovni slovenski kongres, ki ima prav tako specifičen program.

Slovenska izseljeniška matica po sklepu nove slovenske vlade ostaja kot kulturna in strokovna ustanova, ki bo predvsem skrbela za stike z organiziranimi in neorganiziranimi Slovenci na tujem, naš program pa ostaja približno takšen, kot je bil doslej. V naše odbore bomo - to je novo - vključevali tudi izseljenjske zastopnike iz posameznih držav in kontinentov.

Toliko v pajzarni k dokaj "pikrešu" prispevku vašega bralca. Kot vem pa to ni bil prvi take vrste.

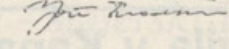
V imenu uredništva Rodne grude želim, da bi bilo v prihodnje naše sodelovanje bolj plodno, s tem pa tudi strpno, v duhu dialoga in medsebojnega razumevanja.

Predlagam vam - kar je za začetek najmanj - da si začnemo izmenjevati naše časopise. Naslov vašega časopisa bomo že v prihodnje vrátili na naš naslovnik, prosimo pa tudi, da nam tudi vi začnete pošiljati Slovensko državo, ki je doslej nismo prejeli.

Če želite, lahko moje pismo tudi objavite v vašem časniku.

Lep pozdrav iz Slovenije,

Jože Prešeren
urednik Rodne grupe

Na žalost lepo izbrane besede ne odgovarjajo dejstvom. Kdor tega ne verjame, naj prebere poročilo o odnosu Matice do slovenske politične emigracije v Argentini in njega posledic za bivše slovensko društvo Triglav, o čemer je poročal g. Marko Jenšterle v Demokraciji. Podobne primere "pošteno opravljenega dela" lahko najdemo tudi v Avstraliji in večjih slovenskih naselbinah na severno-ameriškem kontinentu, vključno v Torontu, Kanada. Vaša bodoča odsotnost bo mnogo doprinesla k večjemu razumevanju med slovenskimi emigranti, politični mi in ekonomskimi.

Urednik S.D.

DAN SPRAVE
V KOČEVSKEM ROGU

"Kočevski Rog, najbolj tragični kosček slovenske zemlje, kjer že dolgo v miru počivajo posmrtni ostanki tisočev naših rojakov. Od zadnje vojne sem ni mogel nihče ob njih klečati in moliti, nihče jim ni smel tu prižigati sveč, sedaj pa se je k njim zgrnila nad tridesettisočglava množica Slovencev iz domovine in tujine, kakor da bi hoteli vse zamujeno postoriti za vsa leta nazaj." (DRUŽINA, Lj., 15. 7. 90.)

PISMO IZ
SLOVENIJE

Dragi Stanko in vsi Tvoji!

Sedaj v svobodni, demokratični Sloveniji se Ti zopet oglašam s par vrsticami. Pred nekaj časa, - to se pravi, pred volitvami v aprilu - sem Ti pisal malo bolj obširno pismo z nekaj prilogami iz časopisov, pa res ne vem, ali si prejel to moje pismo. Zelo dosti se je spremenilo, odkar vodijo parlament krščanski demokrati z demostovnimi sodelavci. Trajalo bo pa sigurno par let, da se znebimo te komunistične navlake, ki je vladala 45 let. Sedaj se pa že dogaja, da se komunisti skrivajo in niso tako glasni, saj jih je že dosti ob službo in še več nesposobnih lenuhov, ki so živeli na račun partijske knjižice, je že na cesti. Nič več se nam zavednim Slovincem ni potrebno skrivati, molčati in se bati, da bi te kakšna UDBA zasliševala; saj bo tudi ta drhal, ki je strašila narod, v kratkem razpuščena.

Vse se dela počasi in to brez maščevanja. Začelo se je; že uvajajo verouk v šoli in kot izgleda, se bo počasi celotna izobraževalna politika spremenila. Žalostno je samo to, da so uničili tako rekoč dve generaciji in bo trajalo kar precej let, da se vsa reč spremeni na boljše, kar se tiče vzgoje. Gospodarsko pa je Slovenija obubožena in bo potrebno krepko pljuniti v roke, da se izmaže iz te siromašine v katero jo je spravila Slovenska komunistična partija.

"Sprava" bo prinesla marsikaj dobrega, saj je Slovenija domovina nas vseh Slovencev in ima vstop vanjo vsak ne glede, kaj je kdo bil med vojno in po njej. Vsi, sedaj vodilni, so proti maščevanju (izvzemši množičnih pokolov po vojni, ki so jih izvrševali komunisti). Počasi že izginjajo slike in oznake komunizma, da skoraj lahko že rečemo, da smo se rešili komunizma. Mislim, da sedaj ne bo več potrebno hoditi preko mosta v Radgoni in klepetati s Teboj...

Ko so izvolili novi parlament in smo gledali na TV, sem imel od veselja solzne oči. Dr. Peterle je pri nas zelo priljubljen...

Iskreno pozdravljen in na svidenje v domovini!

-e-č

POJASNILO DRAN-U:

Neki Dran se pritožuje v Ameriški Domovini (Oktober 11, 1990), da je dopisnik S.D. v objavi govora g. Ivana Omana "opustil tisto, kar se je nanašalo na Slovenski svetovni kongres". Pri- vatno smo pa slišali celo obtožbe, da smo govor CENZURIRALI! Kot urednik S.D., kateremu je g. Oman osebno izročil svojo originalno kopijo govora zagotavljam, da na tej kopiji ni bilo nebene omenbe o SSK. Zadnje besede nje- govega govora so bile: Bog živi! Ti dve besedi najdete tudi kot zadnji v našem poročilu. Kako bi si mi drznili CENZURIRATI govor g. I. Omana, ko smo mu pa obljubili kopijo te številke in bodo- če izvide S.D. Tipkarica, ki je govor tipkala iz originala, pač ni mogla vedeti, da je g. Oman na sufliranje ne- koga ob koncu govora še "off the cuff" dodal besede o SSK. Ne iščimo hib tam kjer jih ni!

naprej: "Saj delamo za svoj napred, in za našo Slovenijo! Bog živi!"

Urednik S.D.

Kočevska Reka:
tajni bunkerji odprti

Vhod v visoko zavarovano vladno zaklonišče v Kočevski Reki. V slučaju vojne ali ljudske vstaje bi se skozen v varni bunker prerila stotinja izbrancev. Vsega skupaj je bilo pripravljeno hrane in orožja za devetdeset dni. Kaj bi se zgodilo z drugim prebivalstvom, pa Ivana Mačka in njegovih so- lopotov ni zanimalo. Več na strani 3

YOUR BEST BUY IN
FRESH
CULTURED DAIRY PRODUCTS

- YOGURTS • CREAM CHEESE
- PRESSED COTTAGE CHEESE
- SOUR CREAM • COTTAGE CHEESE
- DRINKING YOGURT

NEW YOGURT BASED SALAD DRESSINGS **NEW**
"THE YOGURT LOVER'S DRESSING"

QUALITY and TASTE you can TRUST
Try Biobest Yogurt and Famous
Astro Dome Granola Yogurt.
NOW! Both with Fruit on the Bottom

ASTRO PRODUCTS AVAILABLE AT FINE DAIRY COUNTERS
ASTRO DAIRY PRODUCTS LTD., ETOBICOKE, ONTARIO